

om man vilde antage, at et Thing vilde tro et Finantsudvalg uden at forlange yderligere Oplysninger gjennem Betænkningen — i hvilket Tilfælde der dog vilde kræves langt udsørligere Debat om de enkelte Spørgsmaal end nu, da Oplysningerne staa i Betænkningen — maatte man fornuftigvis optage saadanne Oplysninger for deres Skyld, der senere skulle forstaa de Forhandlinger, der ere sørte, ligesom man selvfølgelig heller ikke uden vedkommende Ministers Billigelse kan med nogen egentlig Grund negte at meddele den Motivering af de af Ministeren stillede Vædringsforslag, som han finder det passende at meddele Udvalget. Disse Hensyn i Forbindelse med mange flere, som jeg ikke her skal gaa nærmere ind paa, maa man naturligvis i denne Henseende tage i Betragtning. Det er sandt, at navnlig under een Betingelse kunde Finantslovens Behandling som alle vore Forhandlinger blive meget kortere; det er, naar der var Fortrolighed mellem Regjeringen og Rigsdagen. Da Regjeringen havde sit Flertal i Rigsraadet og dette igjen sit Flertal i sine Finantsudvalg, og da det Samme var Tilfældet i Rigsdagen, burde man have kunnet være færdig langt hurtigere; thi da var selve Budgettet anlagt efter en Betragtningssaaade, som deltes af det vedkommende Flertal. Der er den egentlige Grund til, at man paa mange Punkter maa forhandle længere og trangere, end det ellers vilde være fornødent, med andre Ord, at man maa faae saa meget og høste saa lidt. Det kan det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds, imod hvem jeg retter disse Bemærkninger, ikke Andet end anerkjende; derom er jeg overbevist. Det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagd) fremsatte en Betragtning med Hensyn til vore Statsieendommers Overdragelse til Private, som jeg tror ikke er statsøkonomisk rigtig. De ere ikke blevne røvede fra Staten — mente det ærede Medlem — fordi de ere overdragne fra Statens Forsorg til Privates Forsorg; de ere desuagtet blevne her i Landet, og det ærede Medlem tager meget feil, hvis han tror, at Staten billigere kan drive saadanne Domæner og faae mere Udbytte deraf end Private. Jeg skal henvise til den 8ste, der findes i Betænkningen om § 2 over Udbyttet af Statslovene, og han vil vist komme til den Erkjendelse, at stort ringere burde det vel ikke have været i disse Aaringer. Svad Hedeselskabet angaar, har jeg ikke hørt Andet endnu, end at Grundtonen i Forhandlingerne derom, siden Selskabet er blevet dannet, har været en paafjønne, og den Mening tror jeg ogsaa, at det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) deler. Men naar man vil forlange, at man, fordi Grundtonen i saadanne Udtalelser om Hedeselskabet er en paafjønne, skal lægge al Kritik tilside og kun bevilge, saa er man paa feil Ve; thi der er Andre end Smedens Kat, der kan dø af mange Tak, og det er min Overbevisning, at naar Institutio-

ner blive overdægede med Tak, uden at blive kritiserede, kan man udsætte sig for, at deres Virksomhed ikke i alle Maader tager den heldigste Retning. Jeg vil antage, at der nok kan være Grund til at overveie, ere heldige i og for sig, og om det ikke vilde være heldigere, om det omtalte Selskab i Stedet for at træde frem som Eier af store Strækninger søgte ved sin Sagkundskab og sine Midler at hjælpe den private Virksomhed frem; i den Retning virkede det jo i sin første Virksomhedstid. Det er inmidlertid noget helt Andet, at man kan kritisere et Selskab med Hensyn til en eller anden Gren af dets Virksomhed, og at man udtaler sig misfjendende derom; thi det Sidste har efter min Opfattelse Ingen gjort.

Indenrigsministeren (Lobjensen): Vi vil nu en Forklaring af den ærede Ordfører om, hvorledes man skulde forstaa hans første Udtryk, hvori han angav Grunden, hvorfor han ikke vilde tilraade at bevilge de 8,000 Kroner, som ere begjærede til Reiser for Embedsmænd og Funktionærer under Indenrigsministeriet. Jeg veed ikke, om det ærede Medlem fra Prestø Amt (Scavenius) og det ærede Medlem, der sidder her tæt ved (Dinesen), som bebrejdede den ærede Ordfører den Maade, hvorpaa han havde udtalt sig om denne Sag, da han først havde Ordet, søkte sig tilfredsstillende ved den Forklaring, han nu gav deraf, men det forekom ialtfald mig, at det var en noget mærkelig Forklaring, at paa Grund af den store Sagkundskab, som Indenrigsministeren ved enhver Leilighed viste sig at være i Besiddelse af, skulde der ikke gives Noget, for at Andre under Indenrigsministeriet, Indenrigsministeriets Embedsmænd og Funktionærer, ved Reiser kunde skaffe sig den til Udførelsen af deres Forretninger nødvendige Kundskab og Uddannelse. Jeg veed ikke, om det virkelig var den ærede Ordførers Mening eller Tanke, at man ved denne Forklaring skulde kunne komme bort fra en Udtalelse, som Tidenden utvilsomt vil indeholde, og som noksom vil vise, at dette ikke paa nogen Maade kan indlægges i de Ord, som den ærede Ordfører udtalte under sit første Foredrag. Men denne Forklaring forekommer mig ogsaa at staa i nogen Modstrid med en anden Udtalelse, som utvilsomt skyldes den ærede Ordfører selv, da den findes i Betænkningen, og som ikke synes at gaa ud paa at tillægge Regjeringen nogen sær Sagkundskab; det er den Udtalelse, der findes under det berømte Nummer angaaende Jisserikommisionens Betænkning. Naaget ærede Medlemmer ikke ere ubekjendte med denne Udtalelse, vil jeg dog bede dem nyde den engang endnu. Der staaar: „Sagen er trukken saaledes i Langdrag, Trangen til en bedre Ordning faa stor, og Spørgsmaalet af saa indgribende Vigtighed, at Regjeringen, hvis Mangel paa Sagtyndighed den selv synes at have erkjendt, ikke burde